

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Miksi yritysten tulisi sopeutua ilmastonmuutokseen?

Tapio Kettunen 13.11.2025

Johtava ilmastoasiantuntija
Pohjois-Savon ELY-keskus

Tapio Kettunen

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

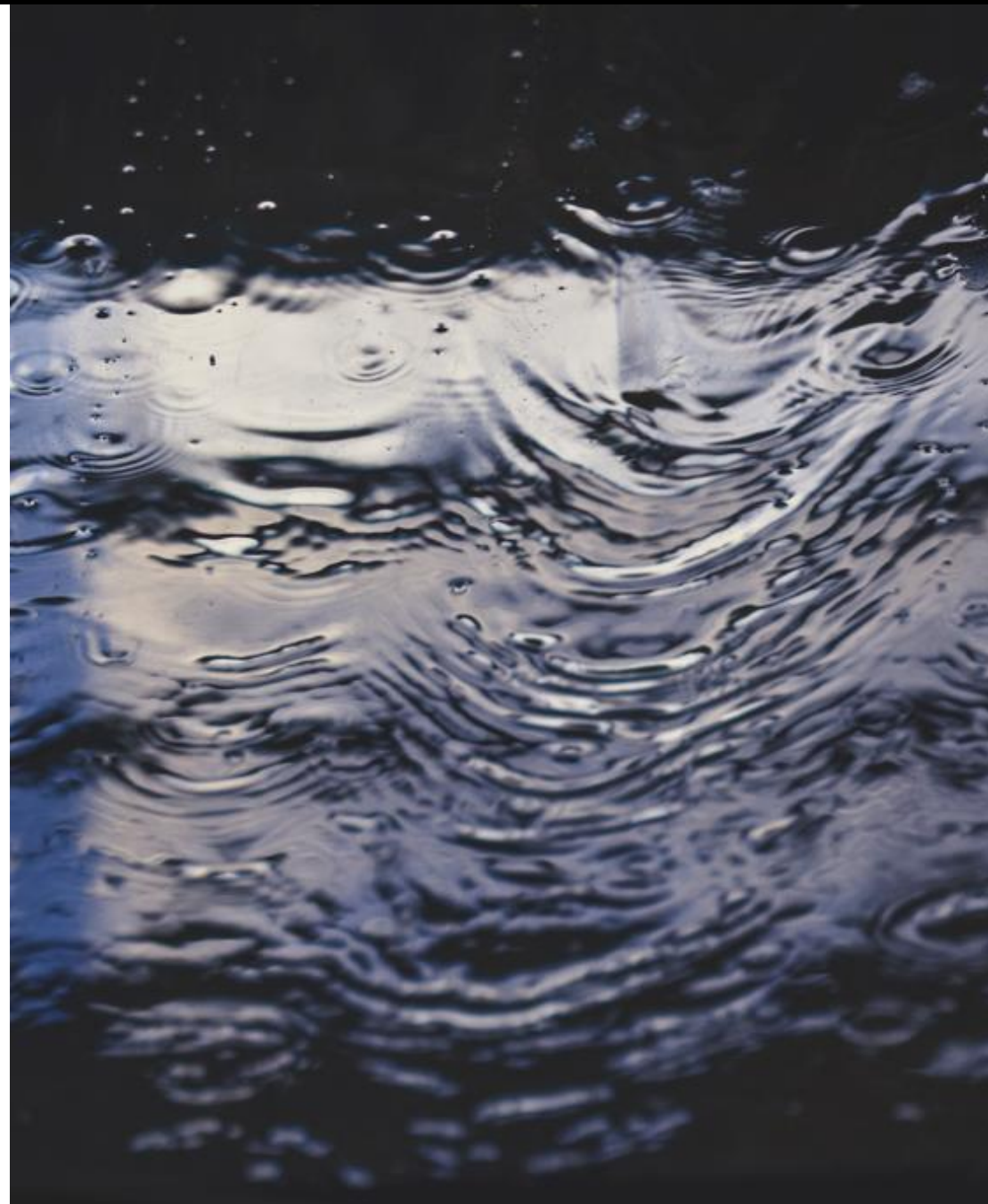
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pohjois-Savon liitto

Euroopan unionin
osarahoittama

Ilmastoriskit kasvavat - miten elämme niiden kanssa? "Se vaatii muutoksensietokykyä kaikilta"

Moni yritys miettii jo, miten varautua sään ääri-ilmiöiden aiheuttamiin riskeihin. Paluuta entiseen ei ole.

Katsaus: Ilmastomuutos tappaa ihmisiä, pilaa sisäilmaa, turmelee rakenteita – ja pakottaa rakentamukseen

Tampereella pidetty kolmipäiväinen rakennusfysiikkaseminaari lokakuussa antoi hyvän kuvan siitä, kuinka isoja vaikutuksia ilmastomuutos rakentamiseen. Kokosin asiantuntijoiden näkemyksistä tietopaketin. Lopussa on Afryn arvio sinänsä välttämättömän vihreän siirtymän ris-

Seppo Mölsä 9.11.2023 EI KOMMENTTEJA

Leikkaukset julkisissa on näkyvin merkki ilmastomuutoksesta. Pajon lakavampaa on, että seinäkalvot sen alla on syksyllä märkä ja keuhalla vanhaat kulevat sisällä näkyvät. Kuva Seppo Mölsä.

Ilmastoriskit pahenevat nyt nopeammin kuin Eurooppa niihin varautua

Ympäristö | EU:ssa pitäisi suojella meriä ja metsiä, vähentää eläintuotteiden syöntiä sekä vahvistaa tulvahuoltoa, jotta manner olisi paremmin valmistautunut ilmastomuutoksen vaikutuksiin.

Ponssin parkkipaikan autoja viety hinaukseen – syynä keskiviikon vesivahinko: "Moni auto oli täynnä vettä"

Ponssin etuparkkipaikalla tulvi voimakkaasti keskiviikkona. PONSSE

2016. Kuva: Michaela Rehle / Reuters

Kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma vuoteen 2030

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

KISS 2030 – 10 teemaa

- 1) Kansallisen tason strateginen suunnittelu ja ennakointi
- 2) Kokonaisturvallisuus ja yleinen huoltovarmuustyö
- 3) Ruoka- ja ravitsemusturva
- 4) Infrastruktuuri ja rakennettu ympäristö
- 5) Uusiutuvien luonnonvarojen käyttö ja hoito, luonnon monimutaisuus, luontopohjaiset ratkaisut ja kuivuusriskien hallinta
- 6) Terveysten suojeleminen ja edistäminen
- 7) Kulttuuriperintö ja -ympäristö
- 8) Alue- ja kuntatason ilmastoriskien hallinta
- 9) Kansainvälinen yhteistyö
- 10) Tietopohja, viestintä ja seuranta

Ilmastolaki 423/2022

6 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *ilmastonmuutokseen sopeutumisella* toimia, joilla varaudutaan ja mukaututaan ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin sekä toimia, joiden avulla voidaan hyötyä ilmastonmuutokseen liittyvistä vaikutuksista;

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

SATEISUUS

- Sadannan lisääntyminen
- Rankkasateet
- Viistosateet
- Lisääntyvät hulevedet
- Kevättulvat
- Maaperän kosteuden kasvu
- Vesien aiheuttama eroosio
- Äärikuivuus
- Sadannan lisääntyminen

TALVIOLOSUHTEIDEN MUUTOS

- Jäätymis-sulamissyklit
- Talvisateisuuden kasvu
- Talvitulvat
- Routimisen muutokset
- Vähentynvä lumipeite
- Eroosion lisääntyminen
- Lumimyrskyt
- Jääpeitteen muutokset
- Lisääntyneet pakkaspiikit

MYRSKYT

- Voimistuvat myrskyt
- Kova tuuli
- Kesämyrskyt ja sateet
- Talvimyrskyt
- Sateisuuden kasvu ja tulvariskit

LÄMPÖTILAN NOUSU

- Lisääntyvät hellejaksot
- Vaikutukset lumi- ja jääpeitteeseen
- Routaolosuhteiden muutos
- Vesien lämpötilan nousu
- Kuivuus
- Vaikutukset kaupunkivihreään
- Rakennetun ympäristön kuumuus

LUONTOKATO

- Eliöiden elinympäristön muutos
- Vieraslajien leviäminen
- Kasvuolosuhteiden muutos
- Kasvukauden pidentyminen
- Kasvillisuusvyöhykkeiden muutokset
- Vaikutus kaupunkivihreään
- Tautiriskit, mm. puutiaisten levittämät taudit

LÄHDEAINEISTO

**Ilmastomuutoksen
riskianalyysit Pohjois-Savon
kunnille –raportti ja kuntien
riskikortit, Ramboll Finland Oy
7/2023**

**Lisätietoja:
hiilineutraalipohjoissavo.fi**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pohjois-Savon liitto tukee
maakunnan
menestystä

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysfondista

Tunnistettuja riskejä

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

- Tuotantoriskit: sään ääri-ilmiöt kuten hellejaksot, rankkasateet ja voimakkaat myrskyt. Myös pitkät pakkasjaksot!
- Raaka-aineiden saatavuus ja hinta
- Rahoituksen ja vakuutusehtojen muutokset
- Energiahuoltovarmuus ja energian hinnan muutokset
- Liikenne ja logistiikkaketjut
- Kuluttajakäyttäytymisen muutokset (mm. matkailussa)
- Tautiriskit: ihmiset, eläimet, vesi...
- Viestintä: ennakointi ja kriisiviestintä

Ilmastomuutokseen sopeutuminen ja ilmastoriskien hallinta

Alueellinen toimintamalli

Ohjelmatyö

Ilmastotiekartta
Sopeutumissuunnitelma 2025-
LUMO-ohjelma 2025-

Raportointi ja seuranta

Maakunnan yhteistyöryhmä MYR
& Ilmasto-, kiertotalous- ja
biotalousryhmä, vuosittain

Rahoituksen hyödyntäminen

Pohjois-Savon ELY-keskus, Pohjois-
Savon liitto, säätiöt
Sopeutumisen kokeilujen hankinta

Osaamisen vahvistaminen

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotyö
Koulutus ja ilmastokasvatus
Tulevaisuustyöskentely (SITRA)

Tieto

Uusi tutkimus, tiedolla johtaminen
Ilmastomuutoksen riskianalyysi Pohjois-Savolle

Verkostotyön koordinointi

Pohjois-Savon ILKIBI-ryhmä
Sopeutumisen neuvonantajaryhmä (PO SIS)
ELYn valtakunnallinen ilmastoyksikkö

Kuntien varautumistyö

Kuntien riskikortit sekä valmius-/
varautumissuunnitelmat

Yritysten ilmastoriskityö

Haavoittuvien toimialojen tarkistuslistat
Ilmastoriski-työpajat klustereille

Kestävyyส์viestintä

Kestävyyсьviestinnän huippuvuosi 2025
Ympäristödialogi -sarja
Hiilineutraalipohjoissavo.fi

Pohjois-Savon ilmastonmuutokseen sopeutumisen suunnitelma - Valmistelun eteneminen

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Syksy 2024:

**Toimijoiden ja tarpeiden koonti,
suunnitelman raamit**

ELYn sidosryhmäpäivä,
SITRAn kokeilun aloitus

Kevät 2025:

Aineiston keruu

Teematyöpajat, riskikysely,
kuntakysely, kuntapäätäjien
koulutus

Kevät 2026:

**Sopeutumissuunnitelma
valmis ja hyväksytty**

Pohjois-Savon ilmasto-, kiertotalous-
ja biotalousryhmä,
Maakunnan yhteistyöryhmä MYR.
sopeutumisen kokeilut 2/2

Kevät 2025:

**Lasten ja nuorten Pohjois-Savo 2050 -
työskentely / SITRAn kokeilu**

Kokeilun tuloksena syntyviä
tulevaisuuskuvia käytetään
suunnitelmatyön pohjana

Syksy 2025:

**Aineiston tiivistäminen
ja kirkastaminen**

Sopeutumissuunnitelman
luonnos kommentailla,
sopeutumisen kokeilut 1/2

Itä-Suomen ilmastokonferenssi 4.2.2025

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Ilmoittautuminen on avattu!

hiilineutraalipohjoissavo.fi/tapahtumat/ilmastokonferenssi

Ilmoittautuminen (Webropol.com) ►

Ohjelmassa mm.

Kuopion kaupunginjohtaja Soile Lahti:
Kokonaisturvallisuus, ilmasto- ja luontoyhteydet

Ilmastokestävät alueet ja kunnat

Ilmastomuutokseen sopeutuminen

Tapio Kettunen

Johtava ilmastoasiantuntija, Pohjois-Savon ELY-keskus

+358 295 026 710

tapio.kettunen(at)ely-keskus.fi

Saara Karkulahti

Projektipäällikkö, ilmastoasiantuntija

Hiilineutraali Pohjois-Savo – vastuullisesti ja vaikuttavasti
(HIPOVA) -hanke

+358 50 390 2765

saara.karkulahti(at)ely-keskus.fi

Anna Peltosaari

Ilmastoasiantuntija

Hiilineutraali Pohjois-Savo – vastuullisesti ja vaikuttavasti
(HIPOVA) -hanke

+358 50 3961 052

anna.peltosaari(at)ely-keskus.fi

Sonja Lehtomäki

Projektisuunnittelija

Hiilineutraali Pohjois-Savo – vastuullisesti ja vaikuttavasti
(HIPOVA) -hanke

+358 50 3962 878

sonja.lehtomaki(at)ely-keskus.fi

**HIILINEUTRAALI
POHJOIS - SAVO**

Ollaan yhteydessä!

www.hiilineutraalipohjoissavo.fi

**HIILINEUTRAALI
POHJOIS - SAVO**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pohjois-Savon liitto

**Euroopan unionin
osarahoittama**